

ISPIT SAVJESTI

priprema za primanje sakramenta pomirenja (ŽIVOTNA ISPOVIJED)

Težina grijeha ovisi o naravi grijeha, ali i o tomu koliko je osoba svjesna da čini grijeh te koliko ona svojom voljom pristaje uz njega. *Da neki grijeh bude smrtan, istovremeno se traže tri uvjeta: «Smrtni je grijeh je onaj kojem je objekt teška stvar, učinjen je pri punoj svijesti i slobodnim pristankom.»*¹ *Laki se grijeh čini kad se u lakoj stvari ne obdržava mjera što je propisuje moralni zakon ili kad se moralni zakon krši u teškoj stvari, ali bez pune svijesti i bez potpunog pristanka.*² Za sve nabrojano trudim se u poniznosti što točnije odrediti koliko puta sam što učinio (niti umanjujući brojku niti je uvećavajući, već uvijek u dobroj vjeri težeći istini koja će me jedina osloboditi).

Također, trudim se u glavnim točkama ocrtati prilike u kojima sam počinio neki grijeh kada u dobroj vjeri ocjenjujem da su okolnosti utjecale na težinu grijeha (jednako pazeći da se ne opravdam kao i da se pretjerano ne ocrnjujem da bih izazvao dojam kreposti)

I. Deset Božjih zapovijedi

1. Ja sam Gospodin Bog tvoj, nemaj drugih bogova uz mene.³

1. vjerujem li iskreno u Trojedinoga Boga (Boga Oca, Boga Sina, Boga Duha Svetoga)
2. nastojim li upoznati bolje svoju vjeru čitanjem (osobito Sv. Pisma i Katekizma Katoličke crkve), slušanjem, razgovorom, izbjegavanjem onoga što vjeri može škoditi
3. jesam li imao hrabrosti priznati se kršćaninom u društvu i tako se ponašati
4. ljubim li Boga kao Oca, Stvoritelja, Sina kao brata i Otkupitelja, Duha Svetoga kao Branitelja
5. molim li dnevno i molim li tako da istinski razgovaram s Bogom
6. držim li Boga odgovornim i optužujem li u svom srcu Njega za svoje loše stanje, protivštine na koje nailazim i nepovoljne okolnosti u kojima živim

¹ *Katekizam Katoličke crkve*, točka 1857.

² *Katekizam Katoličke crkve*, točka 1862.

³ Sve nabrojano u sebi uključuje da mi je u konkretnoj situaciji u kojoj sam se ogriješio nešto drugo bilo Bog. Drugim riječima, nisam svu pomoć, snagu, moć, znanje, zdravlje, ispunjenje želje ili potrebe dosljedno tražio samo i isključivo u živome Bogu. Time se osobno i svojevolumno odričem svih prava Božjeg djeteta kao i svake Njegove pomoći jer Boga skidam s prijestolja koje mu pripada.

*Idolopoklonstvo, pogrešna vjerovanja i prakse*⁴ (naglasite moguće inicijacije)⁵

7. klanjanje idolima (bilo kojem stvorenju), popuštanje ili njegovanje strasti (npr. za nekim sportom ili drugom djelatnosti, za osobom)
8. sklapanje saveza sa Sotonom ili povezanost sa štovanjem Sotone
9. povezanost s vješticijama, pojedinih vješticama, magima, čarobnjacima, ljudima koji imaju ikakve "posebne moći"
10. povezanost s voodoo ritualima ili osobama koje se bave voodooom, magijom (bijelom, crvenom, crnom)
11. članstvo u slobodnom zidarstvu (masoneriji)
12. bavljenje ezoterijom, antropozofijom
13. odlaženje bioenergetičarima i bavljenje bioenergijom
14. pohađanje reiki tečajeva, korištenje reiki postupaka
15. traženje izlječenja od kiropraktičara koji nije ortoped, homeopata koji nije službeni liječnik, akupunktura, bilo kakvih samozvanih liječnika koji za sebe tvrde da imaju posebne iscjeliteljske moći i koji se služe znanstveno nepotvrđenim metodama⁶
16. joga (Hatha, Kriya, Tantra i ostale)
17. transcendentna meditacija, učenje Maharishi Mashesh Jogija
18. bavljenje ili pristajanje uz druga staroindijska vjerovanja i čine, učenje kojeg gurua ili jogija, Hare Krishna, Sai Baba, udisanja prane i dr.
19. vjera u reinkarnaciju, kakve druge duhovne pojmove koji nisu katolički, pojmove iz starih ili živih nekršćanskih religija (indijskih, azijskih, egipatske, starogermanske, grčko-rimske, afričke ili s drugog područja)
20. članstvo u komunističkoj ili socijalističkoj partiji (navesti članstva)⁷
21. istočnjačke borilačke vještine⁸

⁴ Pri svim ovim grijesima kao okolnosti kojima pobliže određujem počinjeni grijeh, trebam navesti koliko sam puta što činio, koliko sam za neku uslugu platio.

⁵ Za svaku navedenu organizaciju, osim članstva treba naglasiti i jesam li preuzeo neku odgovornu ili važnu ulogu, npr. u socijalističkoj partiji, masonskoj loži...

⁶ Dva su sigurna puta traženja izlječenja: 1. organizirana službena medicina i 2. vjera u Isusa koji liječi.

⁷ Polažem zakletvu kojom se obvezujem na poslušnost i odanost nekom ili nečem što nije Bog.

⁸ Zakletvama, formulama, ritualima kojima ulazim u različite stupnjeve odajem počast ili prisizem na poslušnost i odanost nekom ili nečem što nije Bog.

22. uvjerenje u pojmove, zamisli, umišljanja do kojih sam došao sâm vlastitim razmišljanjem, a koji nisu u skladu s katoličkim naukom
23. vjerovanje u sudbinu
24. pretjerano obraćanje pažnje na snove i njihovo tumačenje sanjaricom

Spiritizam, vidovnjaštvo, proricanja

25. sudjelovanje ili prisutnost na spiritističkim seansama ili sastancima
26. igranje, šale, gluma zazivanja duhova
27. savjetovanje s medijem, možda ste vi bili medij ili ste se na koji drugi način bavili provođenjem duhovnih sila
28. nadziranje umom ili traganje za parapsihološkim iskustvima
29. bavljenje podizanjem stolova, tijela, automatskim pisanjem ili putovanjima duše
30. kreativna vizualizacija
31. "igranje" pločom za zazivanje duhova
32. određivanje viskom (ili rašljama) položaja u kući, podzemnih voda (npr. za kopanje bunara), držanje ploča ili drugih predmeta da bi se "neutralizirala loša zračenja"
33. posjete vidovnjaku ili njegove telefonske usluge
34. posjete vračarama, gatarama
35. posjete različitim osobama koje govore da vide prošlost ili budućnost, koje koriste različite vrste «energija»
36. proricanje iz tarot karata (kojih), drugih vrsta karata (kojih)
37. "ispitivanje" viska i okultnih knjiga
38. kineske ili druge tehnike proricanja budućnosti (štapicama, kockicama i sl.)
39. numerologija
40. čitanje i usklađivanje ponašanja s horoskopom, izrađivanje natalnih horoskopa
41. proricanje iz šalice kave, graha, lišća čaja, dlana, salivenog olova, irisa, kristalne kugle i sl.

Uroci, čaranje, bajanje

42. bacanje uroka (da bi se kome nanijelo zlo)
43. bajanje (da bi se "skinuli" uroci), "salivanje strava", «gašenje uroka», čarobni prašci, hodžini zapisi i sl.
44. stavljanje po kući, okućnici, u posteljini, na odjeću ili tijelo različitih smotuljaka, ispisanih komadića papira, "zapisa" (hodžinih, popovih ...), jaja, kosti, dugih čavala ili drugih predmeta (osobito ako ste ih dobili od koje osobe koja se bavi okultnim)

Osobito se to odnosi na borilačke vještine koje u svom nazivu imaju riječ koja znači «energija» («ki», «chi» ili slične).

45. izvođenje ili sudjelovanje bilo kakvih nekršćanskih obreda ili proslava (npr. Dana vještica, ljetnog solisticija ...)

"Praznovjerja"

46. predmeti koji "donose sreću" ili "štite od zla": amajlije, talismani, kipići, privjesci, odjevni predmeti (kao npr. Sai Babine majice), narukvice, brojalice – osobito ako su od osoba koje su povezane s okultnim
47. vjerovanje da djetelina, potkova, dimnjačar, mačak preko ceste... donose sreću ili nesreću
48. uvjerenje da vam neka vrsta situacije, neke riječi ili što slično donosi sreću
49. izvršavanje narodnih običaja koji donose sreću (npr. stavljanje predmeta, krvi životinja ili sl. u temelje kuće i dr.)

New Age

50. pristajanje uz obmanu da smo samodostatni, da nam ne treba Bog ili koji drugi sličan koncept, stav ili način razmišljanja
51. pristajanje uz New Age pisce (Richard Bach, Pablo Coelho ...), glazbu (Vollelander ...), "kulturu" (koji dio: npr. način stanovanja, prehrane, tjelovježbe itd.)
52. različite nekatoličke tehnike "duhovnog pročišćenja" kroz tehnike opuštanja (npr. vježbama disanja, osobitom tjelovježbom i sl.), tehnike meditiranja, osobiti oblici prehrane (npr. isključiva makrobiotička prehrana)
53. obožavanje anđela (kojih) ili drugih nadnaravnih bića (kojih), energija (kojih)
54. držanje u kući kristalnih ili drugačijih piramida, kugli ili sličnih predmeta, različitih New Age simbola, predmeta, slika
55. manipulacija teorijama koje ljude dijele na kategorije zanemarujući da smo svi jednaka djeca Božja (npr. eneagram, prema psihološkim svojstvima, prema auri i sl.)
56. izračunavanje bioritma i strogo ravnjanje po njemu

Knjige, glazba, igre ...

57. računalne igrice kao što je "Tamnice i zmajevi" ("Dungeons & Dragons") ili slične koje imaju okultni sadržaj, kupovanje i dobavljanje takvih igrica drugima
58. igrice, sakupljanje sličica, gledanje programa s bićima kakvi su Pokemon (Pocket Monsters – «džepna čudovišta»), Digimon (Digital Monsters – «digitalna čudovišta») i u kojima nema jasnoga stava da je nasilje zlo i u kojem nema vrijednosnoga suda dobra i zla, kupovanje takvih igrica i sličica,

omogućavanje drugima da budu u dodiru s njima

59. igranje igara okultne naravi, koristeći se izvanosjetilnom percepcijom, telepatijom ili sličnim
60. čitanje i posjedovanje knjiga o vještičarenju, čitanju budućnosti, izvanosjetilnoj percepciji, parapsihološkim pojavama, opsjednućima (iz zlih namjera, radoznalosti, zabave)
61. držanje u kući ičega što je povezano s okultnim ili što vam je dala neka osoba povezana s okultnim: kipića, ukrasa, slika, poklona, dijelova namještaja, uspomena ...
62. opčinjenost filmovima o demonima, filmovima strave (kojima osobito), opčinjenost okultnim
63. intenzivno slušanje nekih vrsta glazbe: sotonističke, heavy metal, psychodelia, hard rock, techno, dark ...

2. Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnji

1. pohadanje svete mise nedjeljom i blagdanom
2. sudjelujem li pažljivo u sv. Misi
3. rad nedjeljom i blagdanom koji nije nužan (dežurstva, javni promet i sl.)
4. neposvećivanje nedjelje i blagdana Bogu
5. želim li sudjelovati i sudjelujem li u životu Crkve (npr. svoje župe)

3. Ne spomeni Imena Gospodina Boga svojega uzalud

1. psovka (bogopsovke, psovanje svetinja, B. D. Marije i svetaca, psovke roditelja ...)
2. "bogmanje"⁹
3. zaklinjanje Bogom
4. spominjanje Božjeg imena u posve običnim uzvicima ili u poštapalicama
5. ispričavam li se da mi je psovka, spominjanje Boga u uzvicima i poštapalicama «samo navika»

4. Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji¹⁰

1. ljutiti se na roditelje
2. ne slušati ih
3. namjerno ih razočarati
4. ostaviti ih u nevolji
5. zaboraviti na njihova dobročinstva, ne sjećati ih se, ne javljati im se
6. ismijavati ih, rugati im se, omalovažavati ih
7. ne oprostiti im, mrziti ih, s njima ne razgovarati
8. ogovarati ih ili klevetati
9. ne dati im osnovno sa život

⁹ Riječi kao što su: «bogme», «boga ti»...

¹⁰ Jedina od deset zapovijed u kojoj se odmah navodi dobra posljedica vršenja te zapovijedi.

10. ne brinuti se za njih kad su nemoćni
11. zlostavljati ih
12. odbaciti ih
13. u odnosu prema djeci: iskazujem li im ljubav i ljubim li ih uopće, jesam li pravedan prema njima (ili prestrog ili prepopustljiv), brinem li se za njihov dobar opći i vjerski odgoj
14. brinem li da smo gostoljubiva obitelj, otvorena da drugima pomaže, dajemo li kao obitelj svojim životom dobar primjer drugim obiteljima

5. Ne ubij

1. ubojstvo čovjeka tjelesno
2. pobačaj, sredstva koja sprječavaju začecje ili ubijaju dijete u samom začetku (spirala, kontracepcijska pilula ...), odobravanje i savjetovanje pobačaja, sudjelovanje u pobačaju
3. mučenje druge osobe ili sebe sama¹¹ (tjelesno, duševno, duhovno)
4. izdaja (i iznevjeriti nečije povjerenje)
5. kršenje obećanja
6. otkrivanje tajne koju sam se obvezao čuvati
7. čuvam li dobar glas blišnjega i kada mi to nije izriekom naloženo
8. ubojstvo riječima (nazivati koga glupanom, ništarijom, reći komu: "Nikad ništa od tebe" ili slično ...)
9. ogovaranje¹²
10. uništavanje vlastita tijela drogom, nemarom, dijetom, anoreksičnim ili bulimičnim ponašanjem
11. odnos prema sebi: brinem li za to da neprestano budem sve više Kristov molitvom, čitanjem Sv. pisma, primanjem sakramenata, samosvladanjem; borim li se protiv svojih pogrešaka, krotim li svoje neuredne i zle sklonosti
12. namećem li drugima svoju volju, vrijeđam li čiju slobodu i prava
13. odnosim li se prema komu tako da ga iskorištavam ili bih ga želio iskoristiti kad bih mogao: njegov ugled, poštovanje koje uživa, njegov posao ...

¹¹ Kao što nemam pravo mučiti, zlostavljati ili ubijati drugu osobu, isto nemam pravo činiti niti svojem tijelu. Ono je "hram Božji" i tako je dolično odnositi se prema njemu. Tu naravno treba obratiti pažnju na to da nam tijelo od "hrama Božjeg" ne postane "Bog sâm".

¹²Ogovaranje je govorenje istine koja ocrnjuje osobu. Sv. Ignacije kaže da je otkrivanje tuđeg smrtnoga grijeha - smrtni grijeh, otkrivanje tuđeg lakog grijeha - laki grijeh, otkrivanje tuđe nesavršenosti - nesavršenost. Otkrivanjem produljujem i produbljujem posljedice počinjena grijeha.

14. činim li drugima što ne bih želio da meni čine
15. ogrješujem li se o strpljivost, ljubaznost i ljubav prema drugima
16. svađam li se, mrzim li koga, ne želim kome oprostiti, u srcu ne želim nekoga prihvatiti
17. jesam li neodgovoran vozač: poštivanje prometnih pravila (brzina, crveno svjetlo ...), vožnja u pospanom stanju ili drugačijem stanju koje ugrožava moju i tuđu sigurnost
18. poštivanje prirode i prirodnih resursa¹³: nepotreban rad motora i drugih strojeva koji zagađuju okoliš, nebriga za otpad koji nije smeće, bacanje smeća u prirodu, nepropisno odlaganja otrovnih tvari (za one koji rade u zdravstvu, kemijskoj ili sličnoj industriji), nepotrebna uporaba freona (npr. u laku za kosu), rasipanje vode, el. energije ...
19. ovisnost o alkoholu, narkoticima (“lakim”, “teškim”), lijekovima (antidepresivi i slično), kavi, cigaretama ...¹⁴
20. ovisnost o kocki
21. ovisnost o neumjerenom radu, gledanju TV, hrani ...
22. popuštanje napasti da zaželite da budete mrtvi vi ili tko drugi
23. popuštanje napasti da počinite samoubojstvo ili da koga lišite života

6. Ne sagriješi bludno

1. silovanje
2. izopačena spolna ponašanja: homoseksualizam, sodomija, perverzni i grupni spolni odnošaji, samozadovoljavanje
3. tjelesna prisnost prije ili izvan braka (poljubac “usta na usta”, dodirivanje koje prelazi granicu prijateljskog dodira)

¹³ Time iskazujem nepoštivanje Božjega djela kojim podržava moj i život svih ostalih ljudi koji žive sad ili će živjeti u budućnosti, kao i životinja, biljaka i svega ostaloga što je Bog na Zemlji stvorio.

¹⁴ Barem jednim dijelom ovisnosti se mogu svrstati i u povredu prve Božje zapovijedi jer mi je u svakoj konkretnoj situaciji kada uzimam neku od nabrojanih tvari ta tvar “nasušnija” potreba od potrebe za Bogom i odlučujem se za nju namjesto za Boga. Ovisnost ima i drugi vid, u kojem se može promatrati kao bolest jer osoba vlada sobom u suženom opsegu. S obzirom da je u začetku ovisnička ponašanja često teško određivo koliko sam svojevolumeno i svjesno na njih pristao (ali osoba je rijetko ovisničko ponašanje počela posve bez svoje volje, odnosno prinudno), a koliko su na to utjecale prilike u kojima sam se našao, ispovijedit ću to ponašanje i pokajat ću se za onaj dio za koji sam pred Bogom po vlastitoj savjesti odgovoran.

4. spolni čini u kojima se sprječava mogućnost začeća (prezervativom, prekinutim snošajem)
5. izlaganje pornografiji u časopisima¹⁵, na televiziji ili kinu, u knjigama, časopisima, u topless ili sličnim barovima
6. umjetna oplodnja
7. posjećivanje predstava, zabava, sudjelovanje u razgovorima koji su protivni čestitosti
8. jesam li poticao požudu, pristajao na nju kad bi se pojavila napast, jesam li dopuštao da robujem strastima
9. jesam li čvrsto ustrajao u čednosti ili sam popuštao iz straha, nesigurnosti ili bilo kojeg drugog razloga
10. uskraćivanje bračnom drugu¹⁶, grubost u bračnom činu
11. jesam li gledao na bračni čin drugačije nego kao na čisti izraz ljubavi, jesam li sebičan pri bračnom činu i gledam samo na svoj užitak
12. trudim li se da raste ljubav u braku; jesam li bezobziran, zloban, osvetoljubiv i ne praštam bračnom drugu
13. manipuliranje osjećajima drugoga¹⁷
14. jesam li se držao i odijevao tako da sam drugoga mogao pobuditi na grijeh, jesam li se ispričavao da se tako odijevam isključivo zbog sebe
15. maštanje o izvanbračnim spolnim činima¹⁸
16. pohađanje nudističkih kampova, nudistički pokret

7. Ne ukradi

1. otuđivanje stvari, novca ...
2. zakidanje pri određivanju i plaćanju pravedne cijene za nečiji rad
3. zakidanje pri određivanju i plaćanju cijene za nečiju imovinu ili bilo kakvo drugo materijalno pravo koje pripada drugoj osobi
4. jesam li nadoknadio štetu onomu kojega sam zakinuo
5. sudjelovanje u krijumčarenju
6. primanje i davanje mita
7. neplaćanje usluga javnog prijevoza, televizijske ili slične pretplate, bilo kojih drugih usluga ili dobara
8. korištenje povlastica koje mi ne pripadaju (npr. koristim student-servis iako nisam

¹⁵ Ugladim li bludnu sliku na televiziji ili npr. izlogu kioska i skrenem pogled, ne činim grijeh. No, zadržim li pogled nakon što sam uvidio da mi je pred očima bludna slika, počinio sam grijeh.

¹⁶ Time se ogrješujem o bračni zavjet.

¹⁷ U braku i izvan braka.

¹⁸ Uhvatim li se da maštam o bludu, to je napast. Nastavim li maštati nakon što sam uvidio što činim, griješim.

- student, koristim porodični dopust iako nemam na njega pravo ...)
9. trudim li se oko napretka društva i dobrobiti bližnjih
  10. promičem li pravdu, mir, slogu, ljubav
  11. vršim li svoje građanske dužnosti
  12. utaja poreza¹⁹ (preprodaja bez plaćanja poreza)
  13. kupovina “na crno” (robe na koju nije plaćen porez)
  14. nepoštivanje tuđeg prava na vlasništvo (uzimanje stvari koje pripadaju braći, roditeljima bez pitanja, kao da pripadaju meni, npr. odjeću, automobil ...)
  15. umnažanje zaštićenih računalnih programa, audio i video kazeta, knjiga i članaka bez dopuštenja vlasnika²⁰ za vlastite ili komercijalne potrebe
  16. korištenje tuđeg otkrića i navođenje tuđih riječi kao da je to moje

8. Ne reci lažna svjedočanstva

1. lažno svjedočenje
2. “velike” i “male”²¹ laži
3. klevetanje²²
4. izvrtanje istine, iznošenje činjenica ali tako da se pretjeruje u njihovom značaju ili im se značaj umanjuje
5. zaobilaženje istine (npr. da bih se zaštitio od posljedica svojih pogrešnih djela)
6. jesam li uskratio svjedočanstvo o nevinosti bližnjega

9. Ne poželi žene bližnjega svoga

1. preljub
2. ljubomora
3. maštati o tuđem bračnom drugu
4. sudjelovanje u uništavanju svoga ili tuđeg braka
5. uništavanje veze (“hodanja”) mladića i djevojke²³

---

¹⁹ Neplaćanjem poreza okradam državnu blagajnu i oštećujem sve one koji primaju plaću iz te blagajne, kao i sve institucije koje se djelomično ili potpuno iz nje održavaju i čije usluge svakodnevno ili povremeno koristim (sudove, policiju, ceste, javnu rasvjetu, vodu, el. energiju ...). Ako državu i osjećam nepravednom, to ne opravdava moj osobni grijeh. Moja će djela prosuditi Bog, kao i djela onih za koje držim da mi čine nepravdu.

²⁰ Sve su nabrojane stvari vlasništvo onoga koji ih je proizveo kao što je slika vlasništvo slikara, a automobil onoga koji je za njega platio cijenu.

²¹ “Malim” lažima se nazivaju one koje govorimo da bismo izbjegli neugodnost, a koje nikomu izravno ne nanose zlo.

²² Kleveta je neistinit ili neprovjeren iskaz koji ocrnjuje osobu.

6. zavist na tuđeg bračnog druga, zaručnicu/ka, prijatelja
7. željeti nesreću nekom bračnom paru, proklinjati im sreću, potomstvo ... i činiti bilo što da se to i ostvari

10. Ne poželi nikakve stvari bližnjega svoga

1. zavist, ljubomora na tuđa materijalna dobra (kuću, automobil, bilo koju imovinu ...)
2. zavist, ljubomora na tjelesni izgled, “sreću u životu”, Božje darove²⁴, pamet, sposobnost, uspjeh, popularnost, prijatelje ... neke osobe
3. željeti da se nečijim materijalnim dobrima dogodi nesreća ili proklinjati čije materijalno stanje
4. željeti da se dogodi nesreća ili proklinjati nečiji tjelesni izgled, “sreću u životu”, darove Božje, pamet, uspjeh, sposobnost, popularnost, prijatelje ...

II. Sedam glavnih grijeha

1. oholost
2. škrtost
3. bludnost
4. zavist
5. srditost
6. lijenost²⁵
7. neumjerenost u jelu i piju

III. Šest grijeha protiv Duha Svetoga

1. ufati se previše (neopravdano) u milosrđe Božje
2. zdvajati ili očajavati o milosti Božjoj
3. protiviti se priznatoj istini kršćanske vjere
4. zavidjeti bližnjemu milost Božju
5. odbijati tvrdokorno spasonosne opomene
6. ustrajati u nepokori

IV. Pet crkvenih zapovijedi

1. drži se ženidbenih propisa
2. prisustvuj svetoj misi nedjeljom i zapovijedanim blagdanom
3. daruj za crkvene potrebe

---

²³ Iako se ovdje ne radi o bračnom drugu, radi se u uplitanju u moguću Božju želju da mladić i djevojka sklope brak.

²⁴ Ovdje se ne misli na “svetu zavist”. Dok grešna zavist želi Božji dar oduzeti ili umanjiti onoj osobi koja ga ima da bi ga ona prisvojila (želi za sebe uzeti Božji dar od druge osobe kao da se radi o nekoj stvari), “sveta zavist” ne pomišlja da bi koga lišila primljena Božjeg dara, već i ona želi to isto primiti od Boga. “Svetu zavist” potiče želja da se duša približi Bogu, a grešnu zavist želja da se ima nešto što ima bližnji.

²⁵ Lijenost je činiti ono što ne treba, kao i ne činiti što treba u danom času.

4. posti na Pepelnicu i Veliki petak i ne mrsi, a u korizmene petke ne mrsi
5. ispovijedi se najmanje jednom godišnje i o Uskrsu se pričesti

V. Devet tuđih grijeha

1. sudjelovati u tuđem grijehu izravno i svojevolumno
  2. zapovjediti grijeh
  3. nagovarati ili savjetovati grijeh
  4. ne pokarati tuđi grijeh
  5. pristajati na tuđi grijeh
  6. hvaliti tuđi grijeh
  7. odobriti, pomagati, braniti tuđi grijeh
  8. prisiljavati drugoga na grijeh
  9. ne prijaviti ili ne spriječiti grijeh kad smo to dužni učiniti
- grijeh je i činiti sablazan

VI. Duhovna djela milosrđa

1. dvoumna svjetovati
2. neuka poučiti
3. za žive i mrtve moliti

VII. Tjelesna djela milosrđa

1. utamničena i bolesna pohoditi
2. gladnoga nahraniti
3. žednoga napojiti
4. mrtvoga pokopati
5. gola odjenuti

VIII. Blaženstva (Lk 6,20-26)²⁶

“Blago vama, siromasi:
vaše je kraljevstvo Božje!
Blago vama koji sada gladujete:
vi ćete se nasititi!
Blago vama koji sada plačete:
vi ćete se smijati!
Blago vama kad vas zamrže ljudi
i kad vas izopće i pogrde
te izbace ime vaše kao zločinačko
zbog Sina Čovječjega!
Radujte se u dan onaj i poskakujte:
evo, plaća vaša velika je na nebu.
Ta jednako su činili prorocima oci njihovi!”
“Ali jao vama, bogataši:
imate svoju utjehu!
Jao vama koji ste sada siti:
gladovat ćete!
Jao vama koji se sada smijete:
jadikovat ćete i plakati”
Jao vama kad vas svi budu hvalili!
Ta tako su činili lažnim prorocima
oci njihovi.”

Ako sam na neki način sudjelovao/la u nekoj nekatoličkoj crkvi, neka se ispitam je li to utjecalo na moj odnos prema katoličkoj crkvi i njezinom nauku, prema B. D. Mariji i prema Papi, i ostalim istinama i dogmama.

IX. Dijelovi *Katekizma Katoličke crkve* koji se odnose na grijeh i sakrament pomirenja:

Pad	točke 385-412
Sakrament pokore i pomirenja	točke 1422-1470
Čovjekova sloboda	točke 1730-1742
Moralnost ljudskih čina	točke 1749-1756
Moralnost strasti	točke 1762-1770
Moralna savjest	točke 1776-1794
Grijeh	točke 1846-1869
10 Božjih zapovijedi	točke 2052-2550

²⁶ *Katekizam Katoličke crkve* preporuča (točka 1454) i Rim 12-15, 1Kor 12-13, Gal 5, Ef 4-6.